

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței Tatiana Vieru,

judecători Nicolae Craiu, Ion Druță,
 Oleg Sternioală, Maria Ghervas,

examinînd recursurile declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton Grup” și Natalia Moraru lichidatorul Întreprinderii de Stat „Uzina de Bijuterii Giuvaier” în pricina civilă cu privire la anularea procesului – verbal nr. 12 din 09 septembrie 2016 privind rezultatele licitării Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier” în proces de faliment,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016,

CONSTATĂ:

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2014 a fost intentată procedura de insolvență față de ÎS ”Uzina de bijuterii Giuvaier”, iar în calitate de administrator al insolvenței a fost numit ÎI “Braga Oleg”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015 s-a dispus intrarea în faliment a ÎS „Uzina de Bijuterii din Chișinău Giuvaier”, fiind desemnată în calitate de lichidator ÎI “Moraru Natalia”.

În cadrul derulării procesului de insolvență, la 15 septembrie 2016, creditorul Banca Comercială Română SA a contestat rezultatele licitației cu reducere din 09 septembrie 2016, solicitînd anularea procesului – verbal nr. ½ din 09 septembrie 2016 privind rezultatele licitării “Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier”.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 octombrie 2016 a separat contestația Băncii Comerciale Română SA din procesul de insolvență, pentru a fi examinat de instanța de insolvență într-o procedură separată.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 s-a admis contestația Băncii Comerciale Română SA, s-a anulat procesul – verbal nr. ½ din 09

septembrie 2016 privind rezultatele licitației “Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier”. S-a obligat SRL “Promilton Grup” să restituie bunurile primite în baza rezultatelor licitației (f.d. 85 – 91 vol. I).

La 12 decembrie 2016 și 28 decembrie 2016 SRL „Promilton Grup” și Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” au depus cereri de recurs, solicitând casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a contestației (f.d. 96 – 101, 105 - 113 vol. I).

În motivarea recursurilor înaintate recurenții au invocat că instanța de insolvență nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii, concluziile instanței vin în contradicție cu materialele pricinii.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de SRL „Promilton Grup” urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege. Termenul de recurs este un termen procesual de decădere.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său. În speță, recurentul, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să se intereseze, care este soluția luată de instanța de judecată și să dispună de drepturile procedurale.

Cu atât mai mult că recurentul SRL „Promilton Grup” a participat în ședința de judecată din 24 noiembrie 2016 (f.d. 83 – 84 vol. I).

În această ordine de idei este cert că depunând cererea de recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență peste termenul legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, stipulate în legislația națională.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că recurentul, cunoscând despre data emiterii hotărârii contestate, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Referitor la recursul depus de Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” instanța de recurs reține următoarele.

La 24 noiembrie 2016 Curtea de Apel Chișinău a adoptat hotărâre privind anularea procesului – verbal nr. ½ din 09 septembrie 2016 privind rezultatele licitației “Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier”. La 29 noiembrie 2016 Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii instanței de insolvență din 24 noiembrie 2016, care a fost restituit prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 decembrie 2016.

Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” a depus la 28 decembrie 2016 cerere de recurs motivată, solicitând casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a contestației. Ulterior, prin cererea din 02 ianuarie 2017 a solicitat repunerea în termenul de atac, motivând prin faptul că a fost în imposibilitate obiectivă de a înainta în termenul stabilit recursul motivat, deoarece începând cu 06 decembrie 2016 se află în arest preventiv.

Conform art. 116 alin. (1) CPC persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Analizând cererea recurentei prin prisma art. 116 CPC, instanța de recurs o constată întemeiată.

Din mandatul de arestare, eliberat de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău la 08 decembrie 2016, rezultă că Nataliei Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” în cadrul unei cauze penale i-a fost aplicată măsura preventivă “arestare preventivă” pe un termen de 30 zile, cu calcularea termenului din momentul reținerii, de la 06 decembrie 2016 până la 05 ianuarie 2017 (f.d. 89 – 93 vol. II). Aflarea recurentei în arest preventiv a condiționat omiterea de către aceasta a termenului de contestare cu recurs.

Prin urmare, Colegiul conchide că cererea de repunere în termen a recursului este întemeiată și urmează a fi admisă cu repunerea recursului în termen.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 a fost admisă contestația Băncii Comerciale Română SA, s-a anulat procesul – verbal nr. ½ din 09 septembrie 2016 privind rezultatele licitației “Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier”, s-a obligat SRL “Promilton Grup” să restituie bunurile primite în baza rezultatelor licitației.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de insolvabilitate, din următoarele motive.

Din materialele cauzei se constată că conform procesului – verbal al adunării creditorilor ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier” în procedura de faliment din 29 decembrie 2015 a fost expus la licitație “Lotul unic” bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16. Lotul unic a fost scos la licitația cu strigare din 19 ianuarie 2016, aviz publicat în Monitorul Oficial din 31 decembrie 2015, la prețul de start 17.000.000 lei; la licitația cu strigare din 11 februarie 2016 aviz publicat în Monitorul Oficial din 29 ianuarie 2016, la prețul de start 16.150.000 lei; la licitația cu strigare din 29 februarie 2016, aviz publicat în Monitorul Oficial din 19 februarie 2016, la prețul de start 15.342.500 lei.

Fiindcă lotul unic compus din bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16, nu s-a vândut la cele 3 licitații cu strigare, prin

încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost scos la licitația de vânzare “cu reducere”. Prețul de start de expunere a lotului a fost stabilit la 15.342.500 lei, prețul de start fiind aprobat prin decizia Comitetului Creditorilor din 19 aprilie 2016. Licitatia a fost numită pentru 28 iunie 2016 cu publicarea în Monitorul Oficial a unui aviz. La licitația cu reducere a lotului unic, conform registrului cererilor depuse pentru participare la licitație, s-a înscris un singur ofertant, înregistrat sub nr. 1 SRL “Promilton Grup” (f.d. 138 – 143 vol. I).

Organizarea licitației a fost contestată de către creditorul SA “Banca Comercială Română”, care a solicitat totodată aplicarea măsurilor de asigurare prin suspendarea licitației. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016 a fost suspendată valorificarea masei debitoare a ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier” în procedura de faliment și anume a lotului unic - bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16, inclusiv și petrecerea licitației din 28 iunie 2016 (42 -43 vol. I).

Comisia de licitație prin procesul - verbal din 28 iunie 2016 în scopul executării încheierii, a suspendat petrecerea licitației de vânzare “cu reducere” a bunurilor Lotului unic - bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16, preț de start 15.342.500 lei, până la înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea valorificării masei debitoare (12 – 13 vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016 s-a respins contestația SA “Banca Comercială Română” și s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea instanței de insolabilitate din 20 iunie 2016, prin care s-a dispus suspendarea valorificării masei debitoare a ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier” în procedura de faliment și anume a lotului unic – bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16, inclusiv și petrecerea licitației din 28 iunie 2016 (f.d. 44 – 62 vol. I).

În temeiul încheierii instanței de insolabilitate din 08 septembrie 2016, Comisia de licitație la 09 septembrie 2016 a continuat petrecerea licitației “cu reducere” a bunurilor Lotului unic - bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16, declarînd câștigător pe SRL “Promilton Grup” (f.d. 10 – 11 vol. I).

SA “Banca Comercială Română” a contestat rezultatele licitației, contestație admisă de către instanța de insolabilitate prin hotărîrea din 24 noiembrie 2016.

Instanța de insolabilitate a considerat că în cazul suspendării valorificării masei debitoare inclusiv și petrecerii licitației, nici lichidatorul și nici Comisia de licitație nu au fost în drept să înceapă licitația și apoi să o suspende.

În opinia instanței de insolabilitate suspendarea este posibilă numai în condițiile prevederilor pct. 27 al Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, care *în cazul în care în cadrul licitațiilor se constată încălcări ale procedurii de desfășurare a licitației, Comisia este în drept să suspende licitația în orice moment, până la luarea deciziei privind continuarea ei sau scoaterea de la licitație a bunului/dreptului în cauză.*

Totodată instanța a citat și prevederile Legii insolabilității cu privire la procedura de licitație.

Conform art. 120 Legea insolabilității, (1) În cazul în care licitația cu strigare repetată nu a avut loc, lichidatorul dispune imediat ca bunurile nesolicitate la licitația cu strigare să fie scoase la licitația cu reducere. Lichidatorul va organiza licitația cu

reducere în termenele și în modul stabilit la art.118. În cazul în care licitația cu strigare repetată nu a avut loc, lichidatorul dispune imediat ca bunurile nesolicitate la licitația cu strigare să fie scoase la licitația cu reducere. Lichidatorul va organiza licitația cu reducere în termenele și în modul stabilit la art.118.

(2) Licitatorul începe licitația fiecărui lot cu anunțarea prețului maxim, care va fi prețul inițial de la licitația cu strigare repetată, și a pasului de reducere a prețului. Pasul reducerii nu poate fi mai mare de 5% din prețul maxim.

(3) Dacă prețul redus a fost strigat de 3 ori și niciun participant nu și-a exprimat dorința de a cumpăra lotul, licitatorul reduce prețul cu încă un pas, declarând de fiecare dată prețul nou.

(4) Licitatorul va reduce prețul pînă cînd unul dintre participanți va fi de acord cu prețul propus. Licitatorul îi va cere să confirme oferta și să numească suma pentru care este de acord să cumpere lotul. În caz de confirmare, licitatorul strigă prețul de 3 ori, anunțînd cu o lovitură de ciocan adjudecarea lotului. Dacă un alt participant dorește să cumpere lotul, acesta are dreptul să ridice prețul cu un pas sau cu mai mulți pași, declarîndu-și intenția în timpul repetării prețului, pînă la lovitura de ciocan, și își va confirma oferta ridicînd biletul de participant. În acest caz, licitația cu reducere trece în licitație cu strigare.

(5) Reducerea prețului va continua pînă se ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație. Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor poate stabili pentru unele loturi scoase la licitație cu reducere limita la care poate fi redus prețul.

(6) Adjudecatarul lotului la licitația cu reducere este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să îl semneze, este privat de dreptul de a participa la această licitație, care va reîncepe de la prețul acceptat de el. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui acotul.

(7) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația cu reducere, vînzarea bunului se efectuează în baza unui proces-verbal al licitației, încheiat între lichidator și unicul participant, la un preț redus cu cel mult 10% din prețul inițial. Dacă la licitația cu reducere nu s-a înscris niciun participant sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul vinde bunurile prin negocieri directe.

Din textul prezentei legi nu rezultă că lichidatorul este în drept să suspende licitația. Totuși la caz instanța de insolabilitate nu a luat în calcul că licitația a fost suspendată de instanță prin încheierea din 20 iunie 2016 și care ulterior prin încheierea din 08 septembrie 2016 a anulat suspendarea, fără a specifica cum urmează în continuare să fie valorificată bunurile din masa debitoare. Astfel, instanța de insolabilitate nu a motivat în ce constă încălcarea admisă de administrator, odată ce acțiunile lui privind organizarea licitației au fost recunoscute legale prin încheierea din 08 septembrie 2016.

Sub aspectul celor menționate mai sus instanța de insolabilitate era obligată să analizeze atent circumstanțele cauzei, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal. Neglijarea acestei obligații condiționează casarea hotărîrii cu remiterea cauzei la rejudecare.

Instanța de insolabilitate la reexaminarea cauzei urmează să stabilească cu certitudine faptul care a stat la baza suspendării petrecerii licitației “cu reducere” și

dacă suspendarea constituie anularea tuturor acțiunilor sau stoparea acestora și să verifice dacă această licitație a avut loc în conformitate cu prevederile Legii insolvenței și al Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009.

În cadrul procesului, Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” a solicitat atragerea în calitate de intervenient accesoriu în proces Ministerul Economiei, care este titularul dreptului de proprietate a bunului imobil scos la licitație.

Instanța de recurs reține neîntemeiată concluzia instanței de judecată de a respinge demersul înaintat, deoarece prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 s-a casat încheierea instanței de insolvență din 04 ianuarie 2016, s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea Nataliei Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” privind constatarea posesiei, folosinței și dispoziției în drept de proprietate a acestor bunuri imobile (f.d. 28 – 30 vol. I).

Astfel, Curtea de Apel Chișinău în cadrul examinării mai urmează să stabilească și proprietarul bunurilor Lotului unic - bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 și condițiile în care acesta răspunde pentru datoriile debitorului să fie atras în proces, or, conform anexei nr. 7 al Hotărârii Guvernului nr. 351 din 23 martie 2005, a fost aprobată lista bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea Ministerului Economiei, iar la poziția 23 – 29 este indicat că ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” este persoana juridică care gestionează bunurile imobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16.

Conform art. 67 alin. (3) CPC intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Colegiul menționează că motivarea, care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Potrivit art. 130 în coroborare cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanța.

De asemenea, instanța de recurs, relevă că hotărârea instanței de insolvență trebuie să fie cât posibil de concisă. Ea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de participanții la proces. Astfel, formulările din conținutul hotărârii trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve, sobrietate, oficialitate și relevanță.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să verifice din care condiții a fost suspendată licitația, să țină cont de cele indicate și să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu

normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de Natalia Moraru lichidatorul ÎS „Uzina de Bijuterii Giuvaier” urmează a fi admis, iar recursul înaintat de SRL „Promilton Grup” urmează a fi respins ca tardiv.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton Grup”.

Se admite cererea Nataliei Moraru lichidatorul Întreprinderii de Stat „Uzina de Bijuterii Giuvaier” și se repune recursul în termen.

Se admite recursul declarat de către Natalia Moraru lichidatorul Întreprinderii de Stat „Uzina de Bijuterii Giuvaier”.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, în pricina civilă cu privire la anularea procesului – verbal nr. 12 din 09 septembrie 2016 privind rezultatele licitării Lotului unic bunuri imobile/mobile amplasate în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 16 ale ÎS “Uzina de Bijuterii Giuvaier” în proces de faliment.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

judecători

Nicolae Craiu

Ion Druță

Oleg Sternioală

Maria Ghervas